

Nieswoiste zapalenia jelit

Człowiek uczy się całe życie. Takim truizmem pozwolę sobie rozpocząć moją przygodę z „Razem z Tobą”. Często zdarza się tak, że zostajemy postawieni przed tak zawnym faktem dokonanym i dopiero wtedy chcemy, a nawet musimy się uczyć. Uczyć tego, co do tej pory nie mieściło się w orbicie naszych zainteresowań. Nigdy wcześniej nie słyszałem i – z dużym prawdopodobieństwem – nie usłyszałbym o wrzodziejącym zapaleniu jelita grubego i problemach chorych ludzi związanych z codzienną egzystencją. Nie usłyszałbym, ale usłyszałem. Kiedy trafiłem do szpitala z podejrzeniem tej choroby przewidywałem zmiany w moim życiu, ale ich rozmiar delikatnie mówiąc, mnie zaskoczył.]

Teraz jestem bogatszy o doświadczenie i chciałbym też przy tej okazji pomóc osobom, które borykają się z problemami jelit, a może czasem krępują się o tym opowiedzieć, czy poprosić o pomoc. Chcę pomóc, choćby poprzez przekazanie podstawowych informacji.

NZJ, to przewlekłe choroby zapalne jelita o nieznanym przyczynach, zaliczane do chorób autoimmunologicznych (choroby z autoagresji). Zaliczamy do nich poza chorobą Leśniowskiego-Crohna (ch. L-C) i wrzodziejącym zapaleniem jelita grubego (WZJG) także inne, występujące dużo rzadziej choroby, takie jak: niespecyficzne zapalenie jelita grubego, kolagenowe zapalenie jelita, kwasochłonne zapalenie jelita oraz inne niezwykle rzadkie zespoły.

Należy podkreślić, że NZJ, to nie to samo, co zespół jelita wrażliwego (Irritable Bowel Syndrome, IBS), któremu towarzyszą podobne objawy, ale jest to zaburzenie psychosomatyczne, bez odznak procesu zapalnego. Nieswoiste zapalenia jelita nie są chorobami zakaźnymi, nie są także wynikiem alergii lub nietolerancji pokarmowej.

Obie choroby mają przebieg przewlekły i na dzień dzisiejszy nie można ich wyleczyć. Dzisiejsza medycyna nie potrafi doprowadzić do wyleczenia, a celem terapii jest uzyskanie i podtrzymanie remisji; czyli takiego stanu, kiedy choroba jest nieaktywna, a objawy całkowicie ustępują. W okresie zaostrzeń, choroba uaktywnia się i pojawiają się jej objawy ze strony przewodu pokarmowego, jak i pozajelitowe.

Objawy pozajelitowe czasami są pierwszymi zwiastunami choroby oraz mogą sygnalizować jej zaostrzenia. Długość trwania remisji jest różna u różnych osób tak, jak różne mogą być objawy zaostrzenia i nasilenie choroby.

Na NZJ najczęściej zapadają osoby młode. Szczyt zachorowalności przypada między 20, a 35 rokiem życia. W ostatnich latach w krajach rozwiniętych obserwuje się znaczny wzrost zachorowalności, przy czym coraz częściej choroba rozpoznawana jest u dzieci, a około 25% nowych zachorowań stwierdza się u osób, które nie przekroczyły 18 roku życia.

W Polsce brak jest kompleksowych badań epidemiologicznych i liczba chorych jest trudna do oszacowania. Pierwsze ogólnopolskie badanie zachorowalności wśród dzieci, prowadzone w latach 2003 - 2004 mówią o ponad 250 nowo rozpoznanych przypadkach rocznie. Obecnie choroby te są rozpoznawane u dzieci 1 – 2 rocznych, a nawet u niemowlaków.

Mimo prowadzonych na całym świecie intensywnych badań nie udało się dotychczas ustalić jednoznacznie przyczyny choroby. Istnieje natomiast zgodność, że za jej rozwój odpowiedzialna jest nieprawidłowa reakcja układu odpornościowego (immunologicznego)

u osób o skłonnościach dziedzicznych (genetycznych). Za rolę czynnika genetycznego przemawia rodzinne występowanie choroby, jednakże wzrost zachorowań w krajach wysokorozwiniętych wskazuje na udział czynników środowiskowych związanych z rozwojem cywilizacji.

Pierwsze objawy NZJ, szczególnie u bardzo młodych pacjentów, bywają niespecyficzne. Przed zdiagnozowaniem choroby najprawdopodobniej u dziecka występowało kilka z następujących objawów: bóle brzucha, luźne bądź wodniste stolce, czasami z domieszką krwi lub śluzu, utrata apetytu, spadek wagi, zahamowanie wzrostu lub dojrzewania płciowego, stany podgorączkowe lub gorączki o nieznanym przyczynie.

Te niespecyficzne objawy występujące w różnym stopniu nasilenia u poszczególnych pacjentów utrudniają i opóźniają postawienie diagnozy. Należy zaznaczyć, że nawet w krajach, w których liczba zachorowań jest bardzo wysoka, od wystąpienia pierwszych objawów do postawienia rozpoznania może upłynąć kilka lat.

W 2005 roku powstało Polskie Towarzystwo Wspierania Osób z Nieswoistymi Zapaleniami Jelita o wdzięcznej nazwie „J-Elita”.

W jej strukturach prężnie działa Pomorski Oddział „J-Elity”, a decyzją ostatnich tygodni (luty/marzec 2007) nawiązana została ścisła współpraca Elbląga z pomorskim Oddziałem, której pokłosiem staną się cykliczne spotkania osób chorych i ich rodzin, a także spotkania z krajową elitą gastroenterologii o czym z pewnością poinformujemy na łamach „Razem z Tobą”.

W wolnej chwili zachęcamy natomiast do skorzystania ze stron internetowych Towarzystwa, na których znajdują się pełne informacje o NZJ, a także o sposobach leczenia, żywienia i wszelkie tematy będące przedmiotem zainteresowania ludzi cierpiących na NZJ. Strona główna Towarzystwa znajduje się pod adresem <http://nzi.iimcb.gov.pl>.

Siedziba Oddziału Pomorskiego Towarzystwa „J-elita”:

Klinika Pediatrii, Gastroenterologii i Onkologii Dziecięcej AM w Gdańsku
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. M. Kopernika
ul: Nowe Ogrody 1-6 , 80-803 Gdańsk

<http://www.j-elita.pomorskie.pl>

Kontakt: e-mail: nzjgdansk@gmail.com , mar.janusz@gmail.com

[Marcin Janusz](#)

[Akademia zdrowia](#)

<http://razemztoba.pl/beta/index.php?NS=srodek&nrartyk=1616>